



# ITALIJANŠČINA IN MADŽARŠČINA KOT JEZIK NARODNE SKUPNOSTI NA RAVNI C1

IZPITNI KATALOG

LJUBLJANA 2023

## ITALIJANŠČINA IN MADŽARŠČINA KOT JEZIK NARODNE SKUPNOSTI NA RAVNI C1

Izdal in založil:

Državni izpitni center  
zanj dr. Darko Zupanc

Avtorji:

Klara Antoni Jančič,  
Suzana Bitenc Peharc,  
dr. Péter Gaàl,  
dr. Jana Kenda,  
dr. Anna Kollàth,  
Neda Pavlin Masle in  
dr. Jutka Rudaš.

Jezikovni pregled:

Mija Čuk

Oblikovanje in prelom:

Nina Matijaš Česen

Spletna stran:

[www.ric.si](http://www.ric.si)

© Državni izpitni center 2023

Vse pravice pridržane. Noben del te knjige ne sme biti reproduciran, shranjen ali prepisan v katerikoli obliki oziroma na katerikoli način, bodisi elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, ali kako drugače, brez predhodnega dovoljenja lastnikov avtorskih pravic.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani  
[COBISS.SI-ID 147541507](https://nuk.uz.zg.si/cobiss-si/id/147541507)  
ISBN 978-961-6899-76-5 (PDF)

## Kazalo

Oprelitev preizkusa znanja .....	4
Ciljna skupina in certifikat o jezikovni kompetenci v skladu s SEJO.....	4
Struktura preizkusa znanja.....	5
Tipi nalog.....	6
Izpitni cilji .....	6
Izpitne vsebine.....	7
Ocenjevanje .....	8
Viri in literatura.....	11

## **PREIZKUS ZNANJA JEZIKA NARODNE SKUPNOSTI NA RAVNI C1**

### **OPREDELITEV PREIZKUSA ZNANJA**

Preizkus znanja italijanščine in madžarščine na ravni C1, ki ga morajo dokazati strokovni delavci v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom in v dvojezičnih vrtcih in šolah, preverja sporazumevalno zmožnost kandidatov na ravni C1 Skupnega evropskega jezikovnega okvirja (SEJO). Preizkus znanja poteka v obliki pisnega in ustnega dela. Preverjanje znanja je integrativno: na pisnem delu se preverjata branje in pisanje, na ustnem delu pa poslušanje in govorjenje. Tak način preverjanja znanja najbolje odraža dejansko jezikovno rabo.

Cilj preizkusa znanja *Italijanščina/Madžarščina kot jezik narodne skupnosti na ravni C1* je preveriti sporazumevalno zmožnost kandidatov, in sicer branje, poslušanje, govorjenje in pisanje. Z uspešno opravljenim preizkusom kandidati dokazujejo znanje italijanščine/madžarščine kot učnega jezika za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezični šoli in vrtcu.

### **CILJNA SKUPINA IN CERTIFIKAT O JEZIKOVNI KOMPETENCI V SKLADU S SEJO**

Preizkus znanja je namenjen strokovnim delavcem, ki se želijo zaposliti na področju vzgoje in izobraževanja v vrtcu ali šoli z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezični šoli ali vrtcu. Po uspešno opravljenem izpitu kandidati dobijo javno veljavni certifikat o znanju jezika na ravni C1, s katerim uradno dokazujejo znanje italijanščine oziroma madžarščine kot učnega jezika.

Za uspešno opravljen preizkus mora kandidat zbrati 80 % točk na pisnem delu in 80 % točk na ustnem delu. Končna ocena je opisna, in sicer: je opravil/-a oz. ni opravil/-a.

Z uspešno opravljenim preizkusom znanja na ravni C1 kandidat dokaže, da:

- podrobno razume širok razpon zahtevnejših, daljših besedil in prepozna implicitne pomene,
- zna tvoriti jasna, dobro organizirana in poglobljena besedila o kompleksnih temah, v katerih podrobneje osvetli svoja stališča,
- se učinkovito in spontano sporazumeva na zelo visoki ravni,
- se pravilno govorno in pisno izraža.

## STRUKTURA PREIZKUSA ZNANJA

Preizkus znanja je sestavljen iz pisnega in ustnega dela. Na pisnem delu se preverjata branje in pisanje, na ustnem delu pa poslušanje in govorjenje.

Del izpita	Opis	Čas reševanja	Možno število točk	Delež pri oceni
Branje  Pisanje – daljši pisni sestavek (450–500 besed)	Preverja se razumevanje glavnih poudarkov in podrobnosti ter posredno ali neposredno izraženih mnenj v širokem razponu zahtevnejših, daljših avtentičnih besedil. Kandidat povzame glavne poudarke besedil in tvori daljše, poglobljeno besedilo, ki izraža njegovo razmišljanje z mnenji, ki jih zna učinkovito utemeljiti.	Skupaj 90 minut	20	50 %
Poslušanje  Govorjenje	Preverja se razumevanje daljšega izhodiščnega posnetka ali več posnetkov o zahtevnejših temah. Kandidat povzame poslušano besedilo in ga nadgradi s svojim mnenjem v kompleksno predstavitev. Druga naloga je pogovor z izpraševalcem o kandidatovem strokovnem področju.	Skupaj do 45 minut	20	50 %

Navodila za reševanje in izvedbo nalog so v jeziku, ki se preverja.

Dovoljeni pripomočki: enojezični ali dvojezični slovarji.

## TIPI NALOG

**Branje:** v izpitni poli je lahko več različnih zahtevnejših izhodiščnih besedil (npr. strokovni članki, dolga besedila z veliko podatki, književna besedila, daljša kompleksna navodila) na dve temi. Kandidat izbere eno temo, ob branju si dela relevantne zapiske in povzetke za pisanje sestavka.

**Pisanje:** kandidat napiše daljše besedilo o kompleksni temi, ki se nanaša na izhodiščna besedila v izpitni poli: npr. esej, poročilo, blog, uvodnik v reviji ipd. Glavne poudarke v prebranih besedilih povzame in jih nadgradi z lastnimi mnenji in dodatnimi primeri.

**Poslušanje:** kandidat posluša avtentični avdio ali video posnetek ali več posnetkov v dolžini do 10 minut, ob poslušanju dela zapiske za pripravo daljšega monologa.

**Govorjenje:** kandidat povzame temo izhodiščnega posnetka, se do nje opredeli in jo nadgradi s svojim mnenjem in dodatnimi primeri v kompleksno monološko predstavitev v dolžini 3–4 minute. Po predstavitvi odgovarja na morebitna vprašanja, ki se navezujejo na temo.

Druga naloga je pogovor z izpraševalcem o kandidatovem strokovnem področju. Strokovno gradivo, ki služi kot izhodišče za pogovor, kandidat izbere sam in ga prinese s seboj na izpit.

Za poslušanje posnetka in pripravo na ustni del ima kandidat na voljo 20 minut.

## IZPITNI CILJI

### Branje

Kandidat podrobno razume dolga zahtevna besedila z veliko podatki, ne glede na to, ali se nanašajo na njegovo strokovno področje ali ne, ter zaznava slogovno različnost. Iz besedil izlušči poudarke in prepozna relevantne podrobnosti, vključno s stališči in posredno ali neposredno izraženimi mnenji.

### Pisanje

Pisati zna jasne, dobro strukturirane prikaze kompleksnih tem, pri čemer poudari ustrezne pomembne prvine. Povzame daljša zahtevna besedila in besedilo zna razširiti ter podrobneje osvetliti svoja stališča z dodatnimi pojasnili, razlogi in ustreznimi primeri. Jezik uporablja prožno in učinkovito. Ima bogato besedišče in dosledno vzdržuje visoko raven slovnične pravilnosti. Napake so redke.

### Poslušanje

Kandidat razume širok razpon posnetega gradiva, predvsem daljši govor o abstraktnih in kompleksnih temah. Prepozna pomenske odtenke in posredno izražena stališča. Sledi večini predavanj, pogovorov in razprav ter piše podrobne zapiske, informacije beleži vsebinsko pravilno in natančno. Iz govora izlušči poudarke in relevantne podrobnosti.

### Govorjenje

Kandidat se izraža jasno, tekoče in spontano. Tvoriti zna jasne, podrobne opise in predstavitve kompleksnih vsebin. Uspešno vključuje podteme, razvija posamezne točke in jih zaokroži s primernim zaključkom. Prepričljivo zagovarja svoje stališče. Brez težav vzdržuje kompleksno interakcijo s sogovornikom, tudi o abstraktnih kompleksnih temah. Jezik uporablja prožno in učinkovito. Ima bogato besedišče in dosledno vzdržuje visoko raven slovnične pravilnosti, napake so redke.

## IZPITNE VSEBINE

V preizkusu znanja se povezujejo vsa področja družbenega življenja: **zasebno, javno, poklicno in izobraževalno**. Zasebno področje vključuje družinske odnose in individualne družabne dejavnosti, javno področje pokriva vse, kar je povezano z družbeno interakcijo v različnih institucijah, službah, ustanovah itn., poklicno področje se nanaša na posameznikove dejavnosti, povezane z opravljanjem poklica, izobraževalno področje pa je povezano z izobraževanjem in usposabljanjem.

Znotraj teh področij lahko razlikujemo med različnimi tematskimi področji, s katerimi je povezano besedišče:

1. osebna identiteta,
2. stanovanje in bivanje,
3. vsakodnevno življenje,
4. prosti čas in razvedrilo, kultura,
5. komunikacija in mediji,
6. delo in poklic,
7. odnosi z drugimi ljudmi,
8. zdravje in telesna nega,
9. izobraževanje,
10. nakupovanje,
11. promet in prometna sredstva,
12. storitve,
13. kraji, država, družba,
14. politika in gospodarstvo,
15. okolje in
16. vreme.

S tematskimi področji so povezane tudi jezikovne funkcije, ki jih govorec uresničuje, in situacije, v katerih poteka sporazumevanje, in sicer: kraj in čas dogajanja, ustanove, sodelujoče osebe, stvari v okolju, dogodki, dejanja in besedila.

## OCENJEVANJE

Oba dela preizkusa se ocenjujeta po analitičnih ocenjevalnih lestvicah, ki temeljita na opisnikih v SEJO, in na lestvicah iz Priročnika o umeščanju izpitov v SEJO (*Relating Language Examinations to the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR), A Manual*).

## MERILA ZA OCENJEVANJE

**Pisni del** se ocenjuje po naslednjih kriterijih:

<b>A</b>	<b>RAZUMEVANJE IN OBDELAVA IZHODIŠČNIH BESEDIL</b>
4	V celoti razume izhodiščna besedila, glavne poudarke ustrezno povzame in jih razširi z lastnimi stališči in primeri ter sestavek zaokroži z ustreznim zaključkom.
3	Dobro razume izhodiščna besedila, jih smiselno povzame, vendar jih manj prepričljivo nadgradi z lastnimi stališči ali dodatnimi primeri.
2	V glavnem razume izhodiščna besedila, vendar v svoje besedilo vključi le nekaj poudarkov, ki jih pomanjkljivo nadgradi.
1	Deloma razume izhodiščna besedila, povzetek je skop, vključi le nekaj poudarkov.
0	Pomanjkljivo razume izhodiščna besedila in jih neustrezno povzema, besedila ne nadgradi.

<b>B</b>	<b>OBSEG, SLOG IN NAMEN</b>
4	Besedilo je kompleksno, kandidat se izraža jasno, natančno in učinkovito. Vsebinsko in slogovno sestavek povsem ustreza nalogi.
3	Besedilo je jasno in stališča ustrezno predstavljena, vendar manj natančno. Besedilo ustreza nalogi, vendar je vsebinsko na nekaterih mestih manj izčrpno in slogovno manj prožno.
2	Besedilo je vsebinsko manj prepričljivo in jasno. Sporočilni namen je delno dosežen, slog je pomanjkljiv.
1	Besedilo komaj ustreza nalogi, sporočilo je mestoma nejasno.
0	Besedilo vsebinsko in slogovno ne ustreza glede na temo. Sestavek je nerazumljiv.

<b>C</b>	<b>ZGRADBA IN KOHERENCA</b>
4	Besedilo je dobro strukturirano, povezano in tekoče. Poudarjene so bistvene prvine, stališča so podprta z ustreznimi primeri. Nadzorovana uporaba različnih načinov organizacije diskurza in povezovalcev. Besedilo je ustrezno sklenjeno.
3	Besedilo je jasno in koherentno, stališča ustrezno predstavljena, občasno so opazni nepovezani preskoki ali manj natančne povezave med idejami. Argumentacija je primerno razvita.
2	Besedilo je še koherentno, opazni so manj logični in povezani deli. Argumentacija je mestoma slabša.
1	Besedilo je povezano v linearno zaporedje ob uporabi preprostih povezovalcev. Težave s koherentnostjo.
0	Besede ali skupine besed so povezane z zelo osnovnimi povezovalci. Sestavek je nerazumljiv.



<b>Č</b>	<b>BESEDIŠČE</b>
4	Ima bogato besedišče, ki ga pravilno in ustrezno uporablja. Obvlada idiomatske izraze.
3	Širok obseg besedišča, pravilnost je na splošno na visoki ravni. Občasno prihaja do zamenjav in napačne izbire besed.
2	Dobro obvlada osnovno besedišče, vendar se pri izražanju kompleksnejših misli ali ob neznanih temah in v neznanih situacijah še pojavljajo večje napake.
1	Ima ozek nabor osnovnega besedišča.
0	Besedišče je omejeno, raba neustreznih besed.

<b>D</b>	<b>JEZIK</b>
4	Ima širok razpon jezika in dosledno vzdržuje visoko stopnjo slovnične pravilnosti. Napake so redke in težko opazne.
3	Slovnico obvlada precej dobro. Ne dela večjih napak.
2	Pravilna uporaba določenega nabora pogosto rabljenih izrazov in vzorcev, povezanih z bolj predvidljivimi situacijami. Občasno dela napake, več pravopisnih pomanjkljivosti.
1	Nekaj temeljnih napak v slovnici in pravopisu, ki se ponavljajo in lahko mestoma otežujejo razumevanje.
0	Sistematične osnovne napake, ki lahko mestoma povzročajo nesporazume.

**Skupno možno število točk je 20. Meja za raven C1 je 16 točk.**

**Ustni del** se ocenjuje po naslednjih kriterijih:

<b>A</b>	<b>RAZUMEVANJE IN PREDSTAVITEV IZHODIŠČNEGA BESEDILA</b>
4	V celoti razume izhodiščno besedilo, glavne poudarke ustrezno povzame in jih razširi z lastnimi mnenji in primeri v kompleksno in prepričljivo predstavitev.
3	Dobro razume izhodiščno besedilo, ga smiselno povzame ter vključi večino poudarkov in tudi lastna mnenja. Predstavitev je jasna, vendar manj natančna.
2	Večinoma razume izhodiščno besedilo, vendar v svojo predstavitev vključi le nekaj poudarkov, ki jih pomanjkljivo nadgradi. Na izpraševalčevo spodbudo vključi še dodatne poudarke. Sporočilni namen je delno dosežen.
1	Deloma razume izhodiščno besedilo, povzetek je skop, vključi le nekaj poudarkov. Potrebna je stalna izpraševalčeva spodbuda.
0	Pomanjkljivo razume izhodiščno besedilo in ga neustrezno povzema, besedila ne nadgradi.

<b>B</b>	<b>OBSEG, KOHERENCA IN INTERAKCIJA</b>
4	Ima širok razpon jezika, kar mu omogoča, da izbira ubeseditve, s katerimi se jasno, tekoče in dobro strukturirano izraža v ustreznem slogu. Spontano se pogovarja s sogovorcem, ki v ničemer ne prilagaja svojega govora. Uporablja različne načine organizacije diskurza, povezovalce in kohezivna sredstva.
3	Obseg njegovega jezika zadošča, da oblikuje jasne opise, izraža stališča do večine splošnih tem brez veliko opaznega iskanja besed. Nekoliko težje se pogovarja s sogovorcem, ki v ničemer ne prilagaja svojega govora. Pripomore k poteku pogovora, vendar pa tega ne izvede vedno najbolj spretno. Izjave povezuje v jasen, koherenten diskurz.
2	Sporočilo je vsebinsko pomanjkljivo in manj jasno. Dejavno sodeluje v pogovoru, če sogovorec malo prilagaja svoj govor.
1	Sporočilo je mestoma nejasno, v pogovoru okleva. Pogovora ne zmore usmerjati po svoji volji.
0	Sporočilo je omejeno, mestoma nelogično. Besede povezuje zgolj s preprostimi povezovalci. Odziva se zgolj na spodbude izpraševalca.

<b>C</b>	<b>IZGOVOR IN TEKOČNOST</b>
4	Izraža se tekoče in spontano, skoraj brez napora. Sicer naravno, tekoče govorjenje se zatika samo pri pojmovno zahtevnih vsebinah.
3	Dlje časa lahko govori v precej enakomernem tempu, lahko pa okleva, ko išče ustrezne vzorce in izraze. V njegovem govoru je malo opaznih dolgih premorov.
2	Sporazumeva se lahko razumljivo, vendar so zelo opazni premori, ko načrtuje slovnične in besedne izbire in ko se zelo očitno popravlja, zlasti pri daljšem prostem govorjenju. Opazimo pomanjkljivosti v izgovoru.
1	Razumljivo se lahko izraža z zelo kratkimi izjavami, v katerih pa so zelo očitni premori, napačni začetki in preoblikovanja. Več nepravilnosti v izgovoru.
0	Izražanje je oteženo, izgovorjava je nepravilna.

Č	BESEDIŠČE
4	Ima bogato besedišče, obvlada idiomatiko in pogovorne prvine. Občasne vrzeli zelo uspešno zapolnjuje s parafraziranjem.
3	Širok obseg besedišča, pravilnost je na splošno na visoki ravni. Občasno prihaja do zamenjav in napačne izbire besed, ki ne ovirajo sporazumevanja.
2	Dobro obvlada osnovno besedišče, vendar se pri izražanju kompleksnejših misli ali ob neznanih temah in v neznanih situacijah še pojavljajo večje napake.
1	Ima ozek nabor osnovnega besedišča.
0	Besedišče je omejeno, raba neustreznih besed.

D	JEZIK
4	Dosledno vzdržuje visoko stopnjo slovnične pravilnosti. Napake so redke in težko opazne.
3	Slovnico obvlada precej dobro, včasih uporablja tudi skladenjsko zapletene povedi. Ne dela večjih napak.
2	Razmeroma pravilna uporaba določenega nabora pogosto rabljenih izrazov in vzorcev, povezanih z bolj predvidljivimi situacijami. Občasno dela napake.
1	Pogoste so temeljne napake v slovnici in pravopisu, ki lahko mestoma otežujejo razumevanje.
0	Sistematične osnovne napake, ki lahko mestoma povzročajo nesporazume.

**Skupno možno število točk je 20. Meja za raven C1 je 16 točk.**

## VIRI IN LITERATURA

The Council of Europe. 2001. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Council of Europe, Modern Languages Division, Strasbourg.

The Council of Europe. 2009. *Relating Language Examinations to the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR). A Manual*. Strasbourg: Language Policy Division.

Predmetni izpitni katalog za splošno maturo 2018 – italijanščina. Državni izpitni center. 2016. Ljubljana. Dostopno na spletni strani Državnega izpitnega centra  
<https://www.ric.si/mma/2018%20M-ITT-2018/2016082923192926/>

Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Izobraževalni program za odrasle. 2014. Ljubljana. Dostopno na spletni strani Andragoškega centra Slovenije  
[http://arhiv.acs.si/programoteka/Slovenscina\\_kot\\_drugi\\_in\\_tuji\\_jezik.pdf](http://arhiv.acs.si/programoteka/Slovenscina_kot_drugi_in_tuji_jezik.pdf)